

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-09
Besvaras senast
2024-09-24

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2023/24:849 Uppsalapendeln

Under mycket lång tid har ”Uppsalapendeln” varit en stomme i pendlarlivet för tusentals inom Uppsala och Stockholms län. Men tisdagen den 27 augusti meddelade statliga SJ AB att trafiken på sträckan skulle läggas ned. Beskedet är en kalldusch för en redan utsatt men härdad grupp. År ut och år in har pendlarna längs sträckan fått leva med inställda och försenade tåg. Situationen har krossat många människors vardagspussel, tvingat dem att flytta eller tacka nej till drömjobbet och därigenom minskat konkurrenskraften i hela arbetsmarknadsregionen. Nu riskerar allt att bli ännu värre tack vare agerandet av statens förlängda arm inom järnvägstrafiken.

Detta kortsiktiga och ansvarslösa agerande från SJ blottlägger ett systemfel som fått växa fram i vårt land. Vi har ett statligt bolag med muskler och kapacitet att möjliggöra människors resande som bara ser till kortsiktiga kommersiella intressen och inte bryr sig om samhällsintressen trots att man är den viktigaste aktören inom tågmarknaden. Om inte staten ser sin roll i att knyta ihop vårt land, vem ska då ta det ansvaret?

Att SJ drivs enligt marknadsprinciper är förvisso inte en nyhet, men vem hade kunnat tro att det kunde ta sig sådana här uttryck med så långtgående konsekvenser? Pendlarna ställer sig dessutom frågan: Hur har man resonerat när tågen på sträckan ständigt är överfulla? Planering av tågtrafik tar tid, och ändå har man med bara några månaders varsel lagt hela ansvaret för situationen på de omkringliggande regionerna som har fullt upp med att brottas med en nationell sjukvårdskris. Nog borde väl ett statligt ägt bolag kunna ha en bättre dialog med andra offentligt ägda bolag? Detta sker dessutom samtidigt som den avgörande investeringen med fyrspar på sträckan Uppsala–Stockholm ska bli verklighet. SJ:s tajmning kunde inte vara sämre. Regeringen verkar dock inte protestera. Finansministern konstaterar: ”Uppsalapendeln bedrivs på kommersiella villkor och det är SJ:s ledning och styrelsen som ytterst beslutar vilken kommersiell trafik som ska bedrivas.”

Med anledning av detta vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson följande:

1. Anser ministern och regeringen att det är ett önskvärt resultat av

deras styrning att statens bolag lägger ner en av de viktigaste pendlingssträckorna i landet?

2. Avser ministern och regeringen att förändra sin styrning av SJ så att de kommersiella intressena kompletteras av samhällsintressen?

.....
Ardalan Shekarabi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann